

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра міжнародного бізнесу та економічної теорії

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В. о. декана факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Т. В. Мірошніченко

“28” серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТОВАРОЗНАВСТВО

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань 29 «Міжнародні відносини»
(шифр і назва)

спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини»
(шифр і назва)

освітня програма «Міжнародний бізнес»
(шифр і назва)

вид дисципліни за вибором
(обов'язкова / за вибором)

факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2024 / 2025 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

“28” серпня 2024 року, протокол № 19

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Чемчикаленко Р. А. – к.е.н., доцент, доцент закладу вищої освіти кафедри міжнародного бізнесу та економічної теорії

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародного бізнесу та економічної теорії

Протокол від “26” серпня 2024 року № 24

В. о. завідувача кафедри міжнародного бізнесу та економічної теорії

_____ Руслан ЧЕМЧИКАЛЕНКО
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Міжнародний бізнес» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти

назва освітньої програми

Гарант освітньо-професійної програми «Міжнародний бізнес» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти

_____ Ірина ДЕРІД
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу
назва факультету, для здобувачів вищої освіти якого викладається навчальна дисципліна

Протокол від “28” серпня 2024 року № 16

Голова науково-методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

_____ Олена МИКОЛЕНКО
(підпис) (прізвище та ініціали)

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра міжнародного бізнесу та консалтингу

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор ННІ «Каразінський
інститут міжнародних відносин та
туристичного бізнесу»

Микола ПИСАРЕВСЬКИЙ

« 17 січня 2025 р. »

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТОВАРОЗНАВСТВО

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань 29 «Міжнародні відносини»
(шифр і назва)

спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини»
(шифр і назва)

освітня програма «Міжнародний бізнес»
(шифр і назва)

вид дисципліни за вибором
(обов'язкова / за вибором)

ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

“07” січня 2025 року, протокол № 10

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

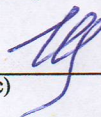
Чемчикаленко Р. А. – к.е.н., доцент, доцент закладу вищої освіти кафедри міжнародного бізнесу та консалтингу

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародного бізнесу та консалтингу

Протокол від “06” січня 2025 року № 9

В. о. завідувача кафедри міжнародного бізнесу та консалтингу

(підпис)

Ірина ШКОДИНА

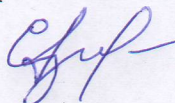
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Міжнародний бізнес» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти

назва освітньої програми

Гарант освітньо-професійної програми «Міжнародний бізнес» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти

(підпис)

Сергій АРХІВЄВ

(прізвище та ініціали)

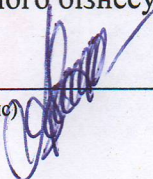
Програму погоджено науково-методичною комісією ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

назва факультету, для здобувачів вищої освіти якого викладається навчальна дисципліна

Протокол від “06” січня 2025 року № 7

Голова науково-методичної комісії ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

(підпис)

Ганна ПАНАСЕНКО

(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Товарознавство» складена відповідно до освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми підготовки

першого (бакалаврського) рівня

(назва рівня вищої освіти)

спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини»

освітньої програми

«Міжнародний бізнес»

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни «Товарознавство» полягає у формуванні у здобувачів вищої освіти достатніх теоретичних знань, навичок і практичних вмінь з оцінювання товарів, які надходять на внутрішній ринок від вітчизняних та іноземних товаровиробників (щодо їх якісного та кількісного складу і відповідності вимогам безпеки) та підготовлені до випуску за межі митної території України.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни «Товарознавство» є:

- формування наступних загальних компетентностей:

ЗК 3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.

ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК7. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК9. Уміння бути критичним та самокритичним.

ЗК10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

- формування наступних фахових компетентностей:

ФК6. Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі .

ФК12. Здатність використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин.

ФК13. Здатність проводити оцінку та аналіз безпекової компоненти у міжнародних економічних відносинах.

ФК14. Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами.

ФК16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

ФК 17 Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких структур, розробляти бізнес-план, застосовувати інноваційні підходи.

ФК 19 Здатність управляти міжнародним бізнесом, розробляти та обирати конкретні стратегії розвитку бізнесу міжнародної компанії, в тому числі стратегію персоналу, фінансово-інвестиційну, конкурентну, маркетингову та інші, з урахуванням пріоритетів компанії та особливостей країн.

ФК 21 Здатність застосовувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів міжнародного бізнесу.

1.3. Кількість кредитів – 3

1.4. Загальна кількість годин – 90 год.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
За вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
3-й	1-й
Семестр	
5-й	2-й
Лекції	
16 год.	год.
Практичні, семінарські заняття	
16 год.	год.
Лабораторні заняття	
0 год.	год.
Самостійна робота	
58 год.	год.
у тому числі індивідуальні завдання	
0 год.	

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають досягти наступних результатів:

ПРН1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

ПРН2. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземними мовами усно і письмово, фахово використовувати економічну термінологію.

ПРН3. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, програмні пакети загального і спеціального призначення.

ПРН7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН9. Розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій.

ПРН19. Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин.

ПРН24. Обґрунтовувати вибір і застосовувати інформаційно-аналітичний інструментарій, економіко-статистичні методи обчислення, складні техніки аналізу та методи моніторингу кон'юнктури світових ринків.

ПРН26. Здійснювати вибір та використовувати відповідні методи та інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких структур, розробляти бізнес-план, застосовувати інноваційні підходи.

ПРН 28. Управляти міжнародним бізнесом, розробляти та обирати конкретні стратегії розвитку бізнесу міжнародної компанії, в тому числі стратегію персоналу, фінансово-інвестиційну, конкурентну, маркетингову та інші, з урахуванням пріоритетів компанії та особливостей країн.

ПРН 30. Розуміти сутність соціального виміру глобального економічного розвитку та застосовувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів міжнародного бізнесу.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Теоретичні основи товарознавства як науки

Тема 1. Методологічні основи товарознавства

Мета і завдання товарознавства як науки і навчальної дисципліни. Принципи товарознавства. Історія і напрями розвитку товарознавства як науки і навчальної дисципліни. Підготовка фахівців-товарознавців в Україні і за кордоном. Стан споживчого ринку України.

Тема 2. Об'єкти і суб'єкти товарознавчої діяльності

Об'єкти товарознавчої діяльності. Функції товару. Асортиментна характеристика товарів. Взаємозв'язок товарознавчих характеристик з вартістю. Суб'єкти товарознавчої діяльності.

Тема 3. Методи товарознавства

Класифікація методів. Теоретичні методи. Емпіричні методи. Практичні методи. Класифікація як метод товарознавства. Класифікатори товарів. Товарознавча класифікація товарів.

Тема 4. Асортимент товарів

Основні поняття. Класифікація асортименту товарів. Властивості і показники асортименту. Управління асортиментом.

Тема 5. Якість товарів. Оцінювання якості товарів

Основні поняття. Властивості і показники якості товарів. Номенклатура споживчих властивостей і показників якості. Поняття і етапи оцінювання якості. Градації якості. Невідповідності та дефекти товарів.

Тема 6. Характеристика товарів. Властивості товарів

Основні поняття характеристики товарів. Контроль якості і кількості товарних партій. Ідентифікація та відстеження товарів. Фізичні властивості товарів. Хімічні властивості товарів.

Тема 7. Товарна політика підприємства

Поняття і структура товарної політики. Матриця Бостонської консультативної групи. Товарна інноваційна політика. Система формування асортименту. Напрямки опосередкування товарної інноваційної політики підприємств.

Тема 8. Товарні втрати

Види втрат. Кількісні (нормовані) втрати. Якісні (актовані) втрати. Порядок списання кількісних і якісних втрат. Заходи з попередження та зниження товарних втрат

Розділ 2. Товарознавство в зовнішньоекономічних відносинах

Тема 9. Класифікація товарів як метод товарознавства в зовнішньоекономічних відносинах

Міжнародне сімейство економічних класифікацій. Зв'язки між різними класифікаціями. Єдина система міжнародних класифікацій ООН і пов'язані з нею регіональні й національні класифікації. Класифікації видів економічної діяльності та продукції. Об'єднана система класифікацій видів економічної діяльності та продукції ISCAP. Класифікації видів економічної діяльності. Міжнародна стандартна галузева класифікація - ISIC Rev. 3. Статистична класифікація видів економічної діяльності в ЄС - NACE Rev. 1. Класифікації продукції. Міжнародна класифікація основних продуктів-СРС. Статистична класифікація продукції за видами діяльності – СРА. Гармонізована система опису та кодування товарів-НС. Комбінована номенклатура – CN. Стандартна міжнародна торговельна класифікація - SITC Rev. 3. Класифікація за широкими економічними категоріями – ВЕС. Список продукції СС – PRODCOM. Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності. Загальні відомості про українську товарну номенклатуру зовнішньоекономічної діяльності – УКТЗЕД. Класифікація товарів за правилами УКТЗЕД. Основні правила інтерпретації класифікації товарів. Класифікація багатокomпонентних товарів.

Тема 10. Митна експертиза товарів під час проведення митного контролю

Вимоги країн до якості та безпеки товарів. Угода про технічні бар'єри в торгівлі. Угода про застосування санітарних і фітосанітарних заходів. Порівняльна характеристика угод про

СФЗ і ТБТ. Роль експертизи в митній справі. Митна експертиза під час проведення митного контролю. Формування документації для проведення експертиз. Взяття проб (зразків) товарів. Надання СЛЕД ДФСУ висновків за результатами проведених експертиз.

Тема 11. Митний контроль за переміщенням товарів і транспортних засобів через митний кордон України

Здійснення митного контролю й митної перевірки. Зони митного контролю.

Тема 12. Визначення країни походження товарів з метою подальшого митного оподаткування

Диференціація митних ставок залежно від країни походження товару. Оформлення сертифікатів походження товарів.

Тема 13. Товарна упаковка, тара й транспортне обладнання у митному розгляді

Тема 14. Здійснення митного контролю та митного оформлення

Типова технологічна схема пропуску через державний кордон осіб, транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними. Типова технологічна схема здійснення митного контролю автомобільних транспортних засобів і товарів, що переміщуються ними, у пунктах пропуску через державний кордон. Типова технологічна схема здійснення митного контролю водних транспортних засобів і товарів, що переміщуються ними, у пунктах пропуску через державний кордон. Митний контроль суден закордонного плавання, що прибувають на митну територію України або вибувають за її межі. Митний контроль транспортних засобів і товарів, що переміщуються на судах закордонного плавання. Типова технологічна схема здійснення митного контролю залізничних транспортних засобів і товарів, що переміщуються ними, у пунктах пропуску через державний кордон. Митний контроль залізничних транспортних засобів і товарів, що ввозяться на митну територію України. Митний контроль залізничних транспортних засобів і товарів, що вивозяться за межі митної території України. Митний контроль залізничних транспортних засобів і товарів, що переміщуються територією України транзитом. Митний огляд залізничних транспортних засобів і товарів. Здійснення митних формальностей у міжнародному пасажирському залізничному транспорті. Типова технологічна схема здійснення митного контролю повітряних транспортних засобів і товарів, що переміщуються ними, у пунктах пропуску через державний кордон. Митний контроль повітряного судна, що виконує міжнародний рейс. Митний контроль товарів, що ввозяться на митну територію України. Митний контроль товарів, що вивозяться за межі митної території України. Митний контроль товарів, що перевозяться пасажирями на борту повітряного судна. Особливості митного контролю товарів та повітряного судна, що здійснює транзитні перевезення чи технічну посадку. Митне оформлення товарів і транспортних засобів. Процедура декларування товарів і транспортних засобів. Типи митних декларацій. Митні формальності під час митного контролю та митного оформлення товарів і транспортних засобів.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
<i>Розділ 1. Теоретичні основи товарознавства як науки</i>												
Тема 1. Методологічні основи товарознавства	7	2	2			3	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Об'єкти і суб'єкти товарознавчої діяльності	5	1	1			3	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Методи товарознавства	5	1	1			3	-	-	-	-	-	-

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 4. Асортимент товарів	9	2	2			5	-	-	-	-	-	-
Тема 5. Якість товарів. Оцінювання якості товарів	7	1	1			5	-	-	-	-	-	-
Тема 6. Характеристика товарів. Властивості товарів	7	1	1			5	-	-	-	-	-	-
Тема 7. Товарна політика підприємства	7	1	1			5	-	-	-	-	-	-
Тема 8. Товарні втрати	7	1	1			5	-	-	-	-	-	-
Разом за розділом 1	54	10	10	0	0	34	-	-	-	-	-	-
<i>Розділ 2. Товарознавство в зовнішньоекономічних відносинах</i>												
Тема 9. Класифікація товарів як метод товарознавства в зовнішньоекономічних відносинах	6	1	1			4	-	-	-	-	-	-
Тема 10. Митна експертиза товарів під час проведення митного контролю	6	1	1			4	-	-	-	-	-	-
Тема 11. Митний контроль за переміщенням товарів і транспортних засобів через митний кордон України	6	1	1			4	-	-	-	-	-	-
Тема 12. Визначення країни походження товарів з метою подальшого митного оподаткування	6	1	1			4	-	-	-	-	-	-
Тема 13. Товарна упаковка, тара й транспортне обладнання у митному розгляді	6	1	1			4	-	-	-	-	-	-
Тема 14. Здійснення митного контролю та митного оформлення	6	1	1			4	-	-	-	-	-	-
Разом за розділом 2	36	6	6	0	0	24	-	-	-	-	-	-
Усього годин	90	16	16	0	0	58	-	-	-	-	-	-

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (денна форма)	Кількість годин (заочна форма)
1	2	3	4
1.	Тема 1. Методологічні основи товарознавства	2	-
2.	Тема 2. Об'єкти і суб'єкти товарознавчої діяльності	1	-
3.	Тема 3. Методи товарознавства	1	-
4.	Тема 4. Асортимент товарів	2	-
5.	Тема 5. Якість товарів. Оцінювання якості товарів	1	-
6.	Тема 6. Характеристика товарів. Властивості товарів	1	-

1	2	3	4
7.	Тема 7. Товарна політика підприємства	1	-
8.	Тема 8. Товарні втрати	1	-
9.	Тема 9. Класифікація товарів як метод товарознавства в зовнішньоекономічних відносинах	1	-
10.	Тема 10. Митна експертиза товарів під час проведення митного контролю	1	-
11.	Тема 11. Митний контроль за переміщенням товарів і транспортних засобів через митний кордон України	1	-
12.	Тема 12. Визначення країни походження товарів з метою подальшого митного оподаткування	1	-
13.	Тема 13. Товарна упаковка, тара й транспортне обладнання у митному розгляді	1	-
14.	Тема 14. Здійснення митного контролю та митного оформлення	1	-
	Разом	16	-

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин (денна форма)	Кількість годин (заочна форма)
1	2	3	4
1.	Підготуватися за рекомендованою літературою до питань, винесених на семінарське заняття за темою 1 «Методологічні основи товарознавства». Прочитати рекомендовані літературні джерела.	3	-
2.	Підготуватися за рекомендованою літературою до питань, винесених на практичне заняття за темою 2 «Об'єкти і суб'єкти товарознавчої діяльності». Прочитати рекомендовані літературні джерела. Самостійно доповнити конспект лекцій.	3	-
3.	Підготуватися за рекомендованою літературою до питань, винесених на практичне заняття за темою 3 «Методи товарознавства». Прочитати рекомендовані літературні джерела. Прочитати рекомендовані літературні джерела. Самостійно доповнити конспект лекцій.	3	-
4.	Підготуватися за рекомендованою літературою до питань, винесених на практичне заняття за темою 4 «Асортимент товарів». Прочитати рекомендовані літературні джерела. Підготуватися до виконання семінарського заняття.	5	-
5.	Підготуватися за рекомендованою літературою до питань, винесених на практичне заняття за темою 5 «Якість товарів. Оцінювання якості товарів». Прочитати рекомендовані літературні джерела. Підготуватися до виконання семінарського заняття.	5	-
6.	Підготуватися за рекомендованою літературою до питань, винесених на практичне заняття за темою 6 «Характеристика товарів. Властивості товарів». Прочитати рекомендовані літературні джерела. Підготуватися до виконання семінарського заняття.	5	-

1	2	3	4
7.	Підготуватися за рекомендованою літературою до питань, винесених на практичне заняття за темою 7 «Товарна політика підприємства». Прочитати рекомендовані літературні джерела. Підготуватися до виконання семінарського заняття.	5	-
8.	Підготуватися за рекомендованою літературою до питань, винесених на практичне заняття за темою 8 «Товарні втрати». Прочитати рекомендовані літературні джерела. Підготуватися до виконання семінарського заняття.	5	-
9.	Підготуватися за рекомендованою літературою до питань, винесених на практичне заняття за темою 9 «Класифікація товарів як метод товарознавства в зовнішньоекономічних відносинах». Прочитати рекомендовані літературні джерела. Підготуватися до виконання семінарського заняття.	4	-
10.	Підготуватися за рекомендованою літературою до питань, винесених на практичне заняття за темою 10 «Митна експертиза товарів під час проведення митного контролю». Прочитати рекомендовані літературні джерела. Підготуватися до виконання семінарського заняття.	4	-
11.	Підготуватися за рекомендованою літературою до питань, винесених на практичне заняття за темою 11 «Митний контроль за переміщенням товарів і транспортних засобів через митний кордон України». Прочитати рекомендовані літературні джерела. Підготуватися до виконання семінарського заняття.	4	-
12.	Підготуватися за рекомендованою літературою до питань, винесених на практичне заняття за темою 12 «Визначення країни походження товарів з метою подальшого митного оподаткування». Прочитати рекомендовані літературні джерела. Підготуватися до виконання семінарського заняття.	4	-
13.	Підготуватися за рекомендованою літературою до питань, винесених на практичне заняття за темою 13 «Товарна упаковка, тара й транспортне обладнання у митному розгляді». Прочитати рекомендовані літературні джерела. Підготуватися до виконання семінарського заняття.	4	-
14.	Підготуватися за рекомендованою літературою до питань, винесених на практичне заняття за темою 14 «Здійснення митного контролю та митного оформлення». Прочитати рекомендовані літературні джерела. Підготуватися до виконання семінарського заняття.	4	-
	Разом	58	-

6. Індивідуальні завдання

Не передбачено навчальним планом.

7. Методи навчання

Під час викладання дисципліни «Товарознавство» використовуються три групи методів:

словесні – розповідь, пояснення, бесіда, лекція, дискусія, робота з книгою – при опануванні здобувачами вищої освіти теоретичного матеріалу, визначенні дискусійних питань, встановленні переваг та недоліків використання тих чи інших інформаційних систем і технологій;

наочні – демонстрація реальних матеріалів, що можуть використовуватися здобувачами вищої освіти під час виконання ним фахових завдань в практичній діяльності, ілюстрація запропонованого матеріалу схемами, графіками, мультимедійними презентаціями – для візуалізації запропонованого теоретичного матеріалу;

практичні – розв’язання практичних задач та кейсів – для формування вмінь і навичок, логічного завершення ланки пізнавального процесу стосовно конкретної теми, розділу навчальної дисципліни.

Таблиця 7.1

Методи навчання та засоби діагностики результатів навчання за освітньою компонентною «Товарознавство»

Шифр ПРН (відповідно до ОНП)	Результати навчання (відповідно до ОПП)	Методи навчання	Засоби діагностики / форми оцінювання
1	2	3	4
ПРН1.	Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.	Лекція; пошук та аналіз джерел інформації, підготовка творчого завдання, доповіді, презентації	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, виконання творчих завдань, екзаменаційна робота, презентація результатів
ПРН2.	Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземними мовами усно і письмово, фахово використовувати економічну термінологію.	Пояснення, бесіда, робота з книгою	Самостійна робота шляхом складання конспекту лекцій з окремих питань, оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях, тестів
ПРН3.	Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, програмні пакети загального і спеціального призначення.	Робота в командах, симуляції, презентації результатів досліджень	Оцінювання активності на заняттях, оцінювання виконання творчих завдань, виконання індивідуальних завдань
ПРН7.	Застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.	Лекція, розв’язання практичних задач та кейсів, виступи на семінарських заняттях, демонстрація реальних прикладів щодо вирішення практичних завдань	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях, презентація результатів виконання практичних завдань

1	2	3	4
ПРН9.	Розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій.	Лекція, розв'язання практичних задач та кейсів, виступи на семінарських заняттях, демонстрація реальних прикладів щодо вирішення практичних завдань	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях, презентація результатів виконання практичних завдань
ПРН19.	Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин.	Лекція, розв'язання практичних задач та кейсів, виступи на семінарських заняттях, демонстрація реальних прикладів щодо вирішення практичних завдань	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях, презентація результатів виконання практичних завдань
ПРН24.	Обґрунтовувати вибір і застосовувати інформаційно-аналітичний інструментарій, економіко-статистичні методи обчислення, складні техніки аналізу та методи моніторингу кон'юнктури світових ринків.	Лекція, розв'язання практичних задач та кейсів, виступи на семінарських заняттях, демонстрація реальних прикладів щодо вирішення практичних завдань	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях, презентація результатів виконання практичних завдань
ПРН26.	Здійснювати вибір та використовувати відповідні методи та інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких структур, розробляти бізнес-план, застосовувати інноваційні підходи.	Лекція, розв'язання практичних задач та кейсів, виступи на семінарських заняттях, демонстрація реальних прикладів щодо вирішення практичних завдань	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях, презентація результатів виконання практичних завдань
ПРН 28.	Управляти міжнародним бізнесом, розробляти та обирати конкретні стратегії розвитку бізнесу міжнародної компанії, в тому числі стратегію персоналу, фінансово-інвестиційну, конкурентну, маркетингову та інші, з урахуванням пріоритетів компанії та особливостей країн.	Лекція, розв'язання практичних задач та кейсів, виступи на семінарських заняттях, демонстрація реальних прикладів щодо вирішення практичних завдань	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях, презентація результатів виконання практичних завдань
ПРН 30.	Розуміти сутність соціального виміру глобального економічного розвитку та застосовувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів міжнародного бізнесу.	Робота в командах, симуляції, презентації результатів досліджень	Оцінювання активності на заняттях, оцінювання виконання творчих завдань

Замість виконання завдань (вивчення тем) можуть також додатково враховуватись такі види активностей здобувача:

- проходження тренінг-курсів чи дистанційних курсів з використанням сучасних освітніх технологій на платформах Coursera, Prometheus тощо (за наявності відповідного документу про їх закінчення, надання копії викладачу);

- участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, зустрічах з проблем використання сучасних освітніх технологій (з підготовкою статей, тез доповідей, есе, прес-релізу, інформаційного повідомлення тощо, що підтверджено навчальною програмою заходу, публікацією чи відповідним сертифікатом);

- участь у науково-дослідних та прикладних дослідженнях з проблем використання сучасних освітніх технологій (в розробці анкетних форм, проведенні опитувань, підготовці та проведенні фокус-груп, обробці результатів дослідження, підготовці звіту, презентації результатів тощо, що підтверджується демонстрацією відповідних матеріалів).

8. Методи контролю

Під час викладання дисципліни «Товарознавство» використовуються три групи методів: словесні – розповідь, пояснення, бесіда, лекція, дискусія, робота з книгою – при опануванні здобувачами вищої освіти теоретичного матеріалу, визначенні дискусійних питань, встановленні переваг та недоліків інструментарію товарознавства;

наочні – демонстрація реальних моделей й інформаційного забезпечення товарознавчих процедур, що можуть використовуватись здобувачами вищої освіти під час виконання ним фахових завдань в практичній діяльності, ілюстрація запропонованого матеріалу схемами, графіками, мультимедійними презентаціями – для візуалізації запропонованого теоретичного матеріалу;

практичні – розв’язання практичних задач та вирішення ситуацій – для формування вмінь і навичок, логічного завершення ланки пізнавального процесу стосовно конкретної теми, розділу навчальної дисципліни.

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання														Екзамен	Сума	
Розділ 1							Розділ 2									Разом
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14			
5	5	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	60	40	100

T1, T2 ... – теми

Для допуску до складання екзамену здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 10 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи.

Критерії оцінювання навчальних досягнень

При вивченні кожного розділу проводиться поточний контроль. На практичному занятті студент може отримати від 1 до 5 балів за різні види завдань (табл. 9.1). Максимально студент може отримати 60 балів в ході лекційних та практичних занять.

Таблиця 9.1

Критерії та методи оцінювання

Методи	Критерії оцінювання	Система оцінювання, бали
Тестування онлайн	виставляється здобувачу вищої освіти за одне тестове питання у випадку правильної відповіді. За кожною темою, де передбачено тестування, пропонується 10 тестових питань закритого типу	0-1
Робота над	за логічну правильність дій та їх послідовність	1

практичними завданнями	за відповідність арифметичних розрахунків еталонній відповіді	1
	за вміння інтерпретувати отримані результати	1-2

Підсумковий контроль засвоєння розділів здійснюється по їх завершенню на основі проведення заліку. Завданням контролю є оцінювання знань, умінь та практичних навичок студентів, набутих під час вивчення зазначених тем.

Структура екзамену:

діагностичне завдання (теоретичне питання) – 10 балів (1 теоретичне питання x 10 балів);

тести – 10 балів (5 тестових завдань x 2,0 бали);

практичне завдання – 20 балів.

Критерії оцінювання теоретичне питання:

1. Повнота та ґрунтовність відповіді – 5 балів.
2. Знання сучасних критеріїв і методик аналізу – 3 бали.
3. Наповненість відповіді прикладами практичного вирішення поставленої проблеми – 2 бали.

Критерії оцінювання практичне завдання:

1. За логічну правильність дій та їх послідовність – 6 бали.

2. За відповідність арифметичних розрахунків еталонній відповіді – 4 бали.

3. За вміння інтерпретувати отримані результати – 10 балів.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для чотирирівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно
70-89	добре
50-69	задовільно
1-49	незадовільно

10. Рекомендована література

Основна література

1. Артюх Т. М. Теоретичні основи товарознавства : навчальний посібник / Т. М. Артюх, І. В. Григоренко. – Київ: НУХТ, 2018. – 263 с.

2. Мельник Т. Ю. Товарознавство : підручник (для студентів економічних спеціальностей) [Електронне видання] / Т. Ю. Мельник. – Житомир : Державний університет «Житомирська політехніка», 2020. – 364 с.

3. Подвірна Т. В. Опорний конспект лекцій з дисципліни «Теоретичні основи товарознавства та підприємництва» для студентів денної форми навчання за напрямком підготовки: 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». – Тернопіль: ТНТУ ім. І. Пулюя, 2019. – 200 с.

4. Теоретичні основи товарознавства : опор. конспект лекцій / Н. В. Мережко, С. О. Белінська, Михайлова Г. М., Мостика К. В. – Київ: КНТЕУ, 2019. – 188 с.

5. Чорна Т. М. Теоретичні основи товарознавства: навчальний посібник / Т. М. Чорна. – Ірпінь : Університет ДФС України, 2021. – 598 с.

Допоміжна література

1. Про захист прав споживачів : Закон України [Електронне видання] URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12#Text>.

2. Бондарчук М.Є. Товарознавство (Теоретичні основи товарознавства). Конспект лекцій [Текст] : для студ. спец. 076 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність" ступінь бакалавр / М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-

Барановського, каф. підприємн. і торг. ; М.Є. Бондарчук – Кривий Ріг : [ДонНУЕТ], 2017. – 114 с.

3. Дикань В. Л. Товарознавство та комерційна діяльність: Підручник / В. Л. Дикань, А. О. Каграманян, Н. Є. Каличева та ін.; за ред. В. Л. Диканя. – Харків: УкрДУЗТ, 2018. – 362 с.

4. Зрезарцев М. П. Товарознавство непродовольчих товарів: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / М. П. Зрезарцев, В. М. Зрезарцев, В. П. Параніч – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 328 с.

5. Орлова Н. Я. Теоретичні основи товарознавства (розділ «Теоретичні основи товарознавства харчових продуктів»): опор. конспект лекцій / Н. Я. Орлова. – Київ: КНТЕУ, 2018. – 166 с.

6. Осика А. А. Товарознавство. Пакувальні матеріали і тара: опорний конспект лекцій / А. А. Осика, К. В. Мостика. – Київ : КНТЕУ, 2019. – 82 с.

7. Товарознавство (Непродовольчі товари). Частина 4. Товарознавство нафтопродуктів і побутових електротоварів [Текст] : курс лекцій / М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, Каф. підпр. і торгівлі ; С.В. Волошина, Г.В. Іоненко. – Кривий Ріг : [ДонНУЕТ], 2018. – 80 с.

8. Товарознавство : навчально-методичний посібник для студентів спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа» денної та заочної форм навчання / О. Коркуна, А. Демічковський, О. Цільник, О. Бордун, О. Піхур. – Львів : ЛДУФК ім. І. Боберського, 2019. – 200 с.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відеолекції, інше методичне забезпечення

1. <http://www.zakon.rada.gov.ua> – офіційний сайт Верховної Ради України
2. <http://www.minfin.gov.ua> – офіційний сайт Міністерства фінансів України
3. <http://www.kmu.gov.ua> – офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України
4. <http://www.minjust.gov.ua> – офіційний сайт Міністерства юстиції України
5. <http://www.dkrs.gov.ua> – офіційний сайт Державної фінансової інспекції України
6. <http://www.ck.ukrstat.gov.ua> – офіційний сайт Держаного комітету статистики
7. <http://www.nau.ua> – інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)».
8. <http://www.nbuy.gov.ua> – Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського.

12. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили

В умовах дії **обставин непоборної сили** освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/ розпоряджень ректора/ проректора або за змішаною формою навчання або повністю дистанційно в синхронному режимі.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень з заборонаю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість скласти екзамен дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Товарознавство» режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=7224>.